

AMKE

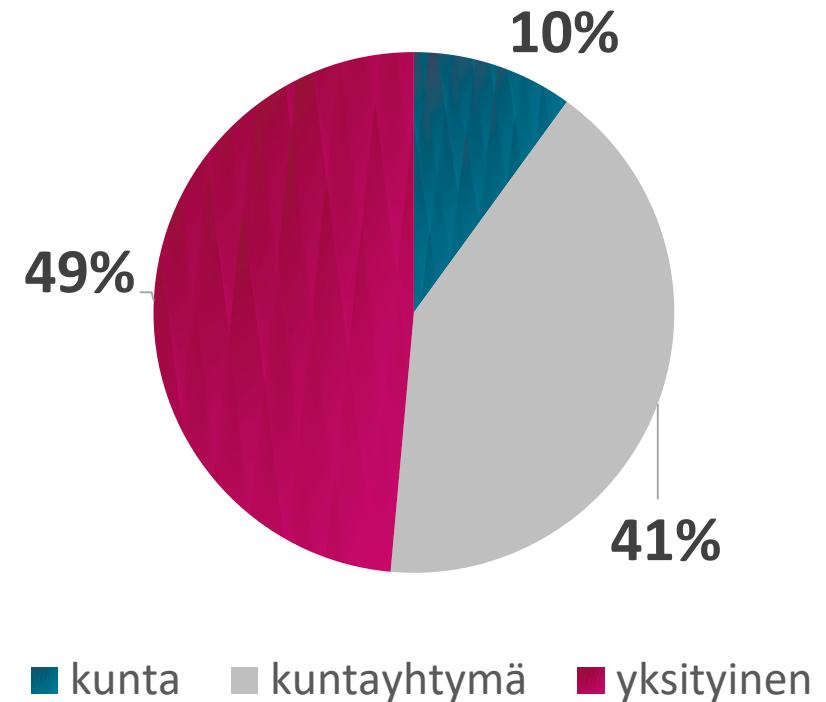
AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

AMKE:n selvitys:
**Koronan vaikutukset
ammattillisen koulutuksen
toimintaan epidemian
alkuvaiheessa**

KYSELY JOHDOLLE

- Kysely toteutettiin 31.3.–7.4.2020
- Kyselyn tavoittena on:
  - Saada tietoa koulutuksenjärjestäjien kokonaistilanteesta AMKE:n edunvalvontaa varten.
  - Saada tietoa viranomaisille päätöksenteon tueksi.
  - Auttaa AMKE:n jäseniä hahmottamaan tilanne.
- Kyselyyn vastasi 71 AMKE:n jäsenorganisaation edustajaa, eli 85 % jäsenistöstä
- Tuloksia arvioitaessa ja päätelmiä tehdessä on huomioitava, että tilanne on muuttunut jo kyselyn aikana.

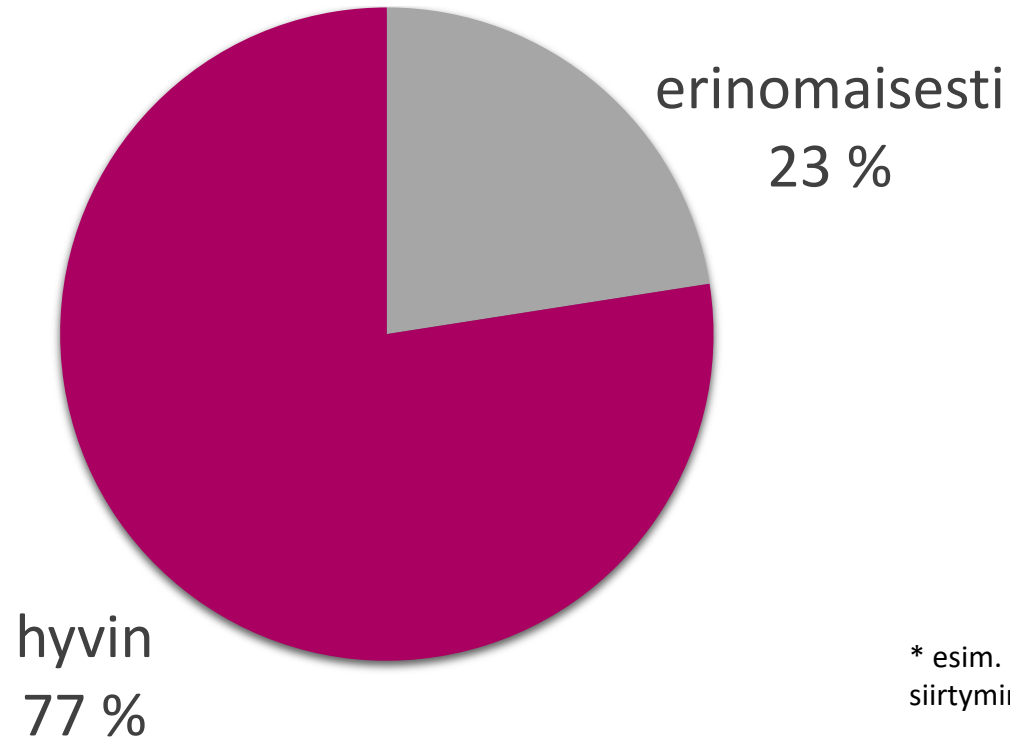
JÄRJESTÄJÄTYPPI

TEEMA 1
SIIRTYMINEN
ETÄOPETUKSEEN

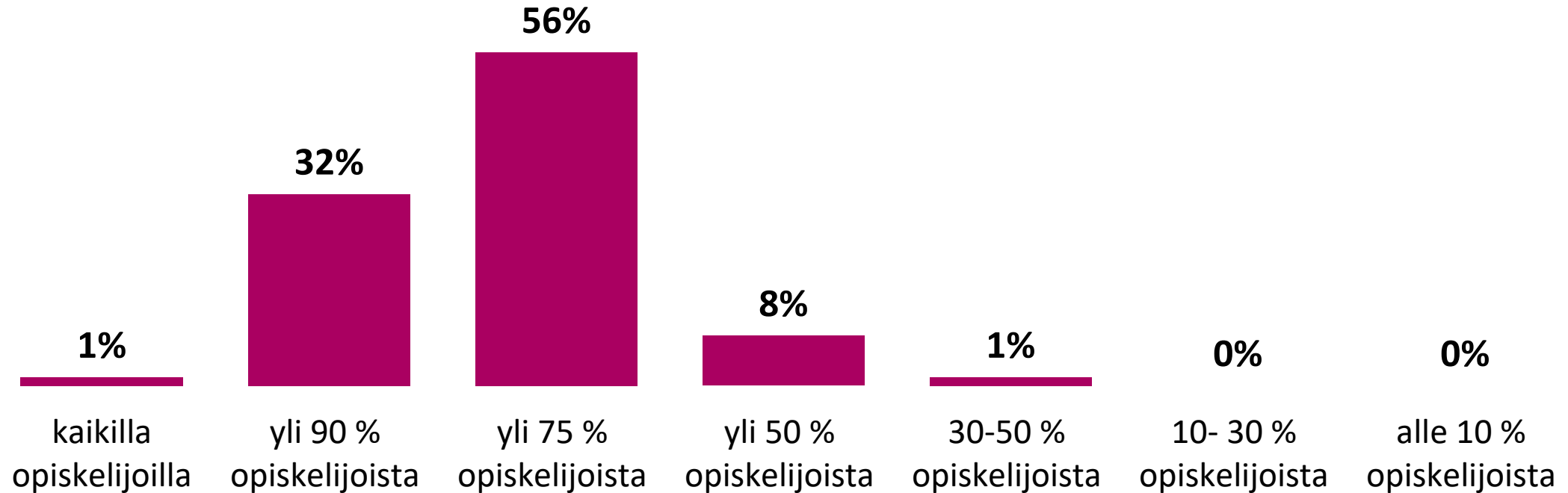
”Ammatillisen
koulutuksen
joustavuus näyttää
mahdollisuudet
toimia myös
poikkeusoloissa.”

KORONAEPIDEMIAN AIHEUTTAMIEN TOIMIEN* ONNISTUMINEN

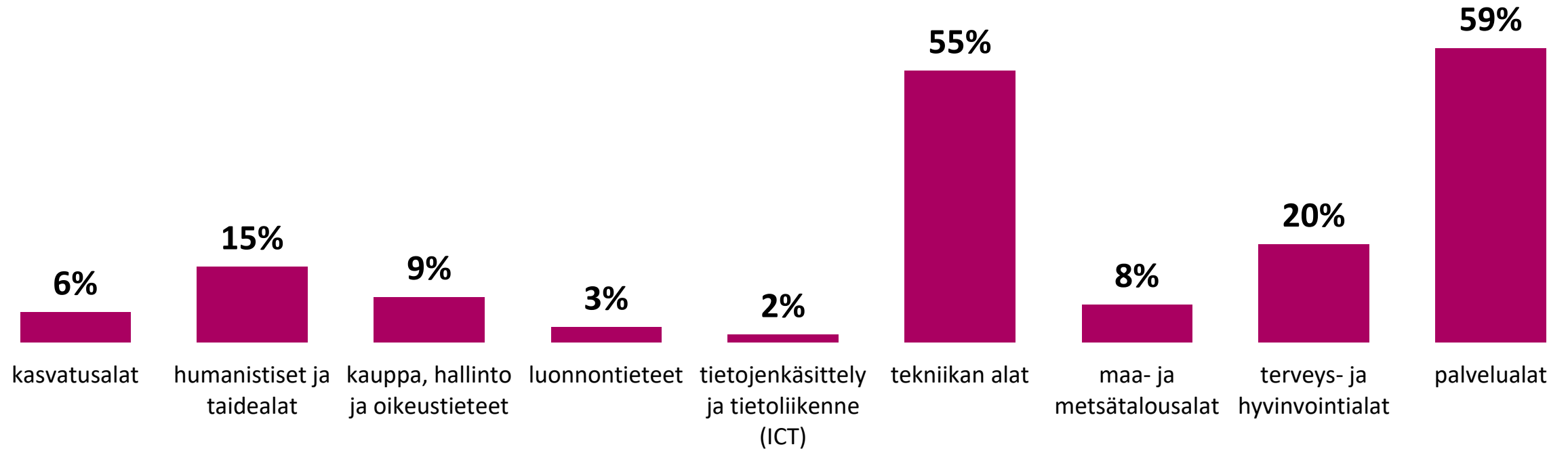

* esim. koulujen sulkeminen, etäopetukseen siirtyminen ja henkilöstöjärjestelyt

OPISKELIJOIDEN ETÄOPISKELU ON SUJUNUT HYVIN

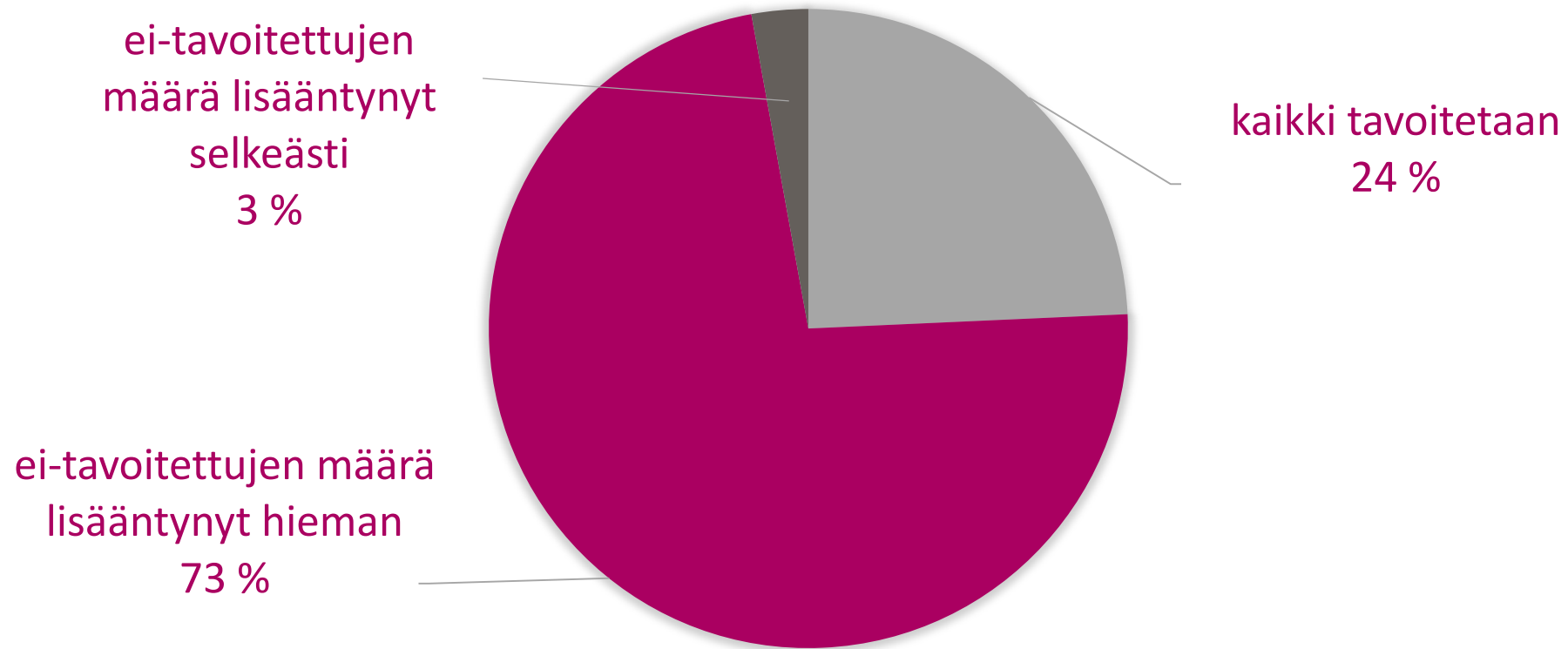
TOIMIALAT*, JOISSA OPINTOJEN TOTEUTTAMINEN YLEISESTI ON VAIKEUTUNUT ENITEN

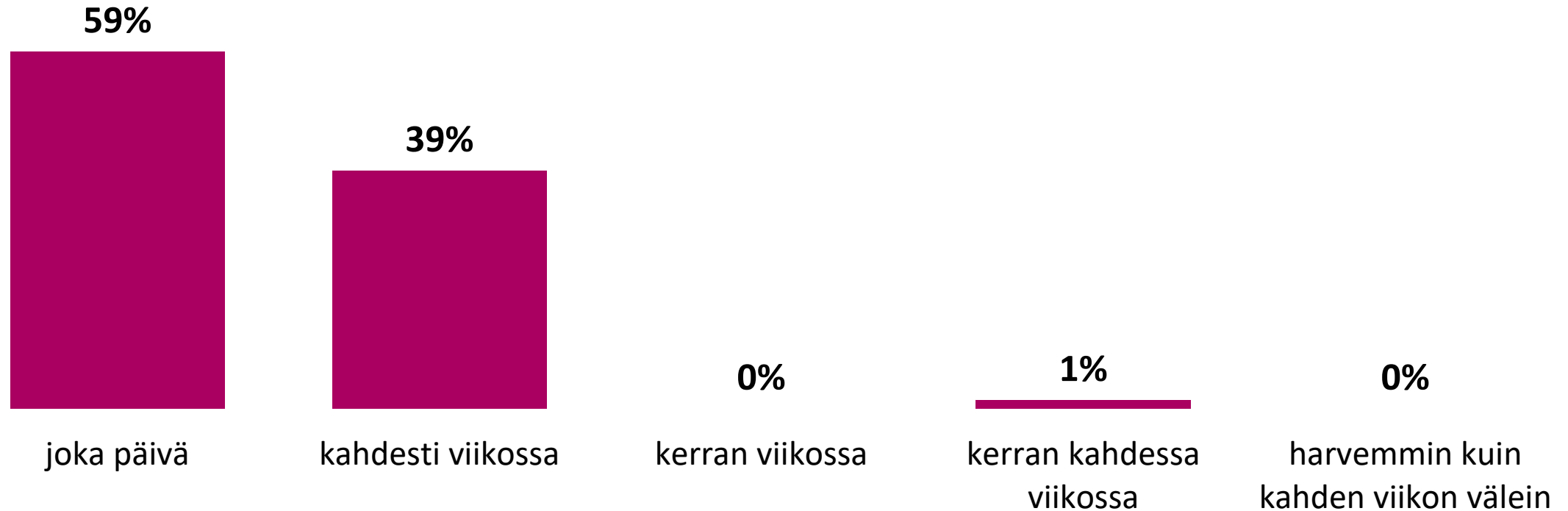
*valittu kaksi merkittävintä

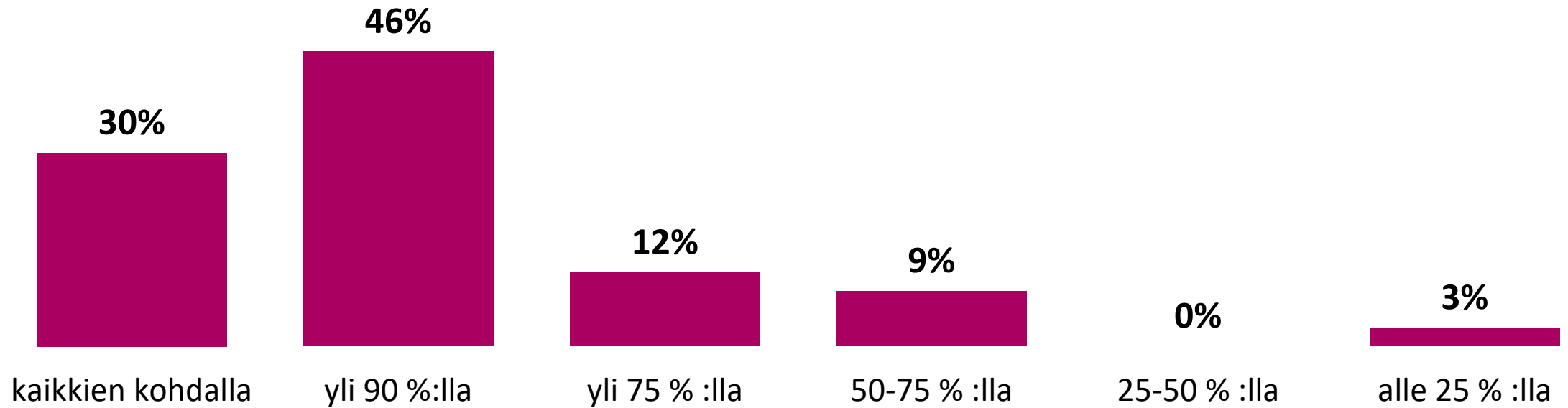
OPISKELIJOIDEN TAVOITTAMINEN OPPILAITOKSEN SIIRRYTTYÄ ETÄOPETUKSEEN

ETÄOPINTOJEN AIKANA OPIKELIJOIHIN OLLAAN YHTEYDESSÄ KESKIMÄÄRIN

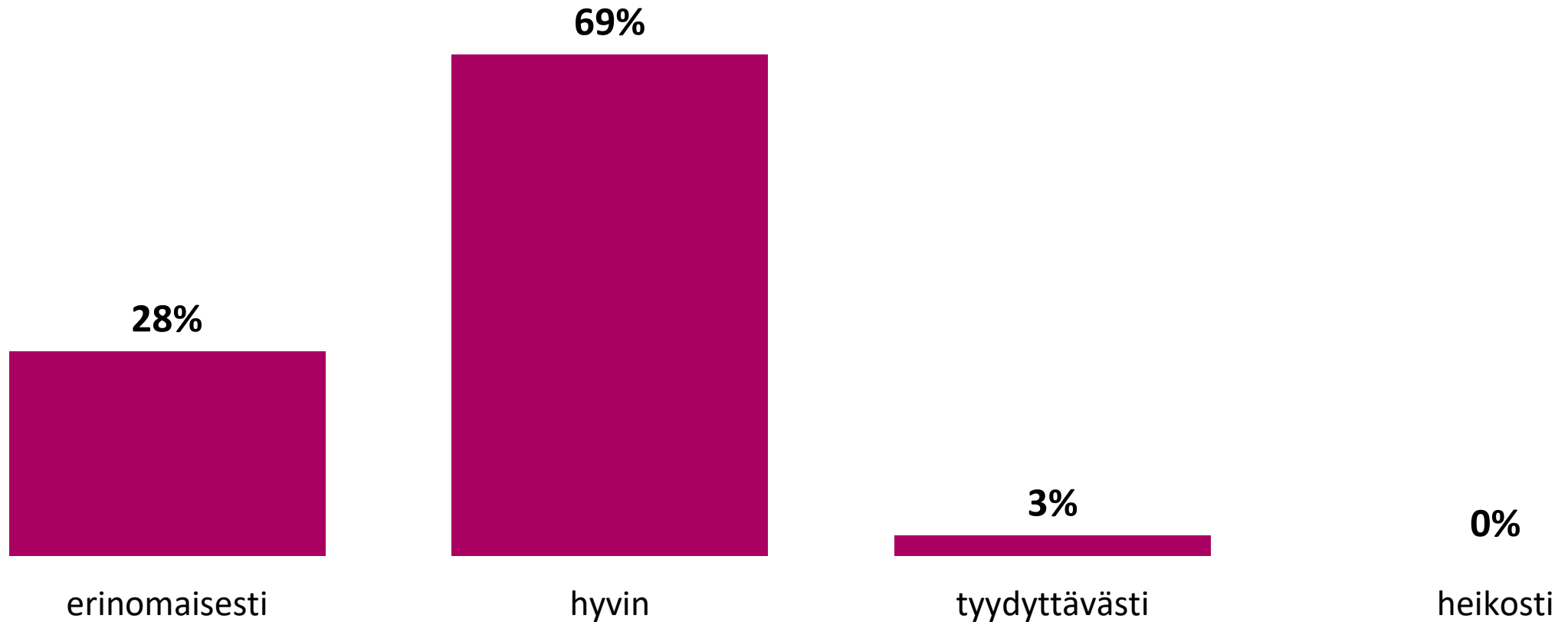

ERITYISTÄ TUKEA VAATIVIEN OPISKELIJOIDEN OPINTOJEN JATKUMINEN ON VOITU TURVATA

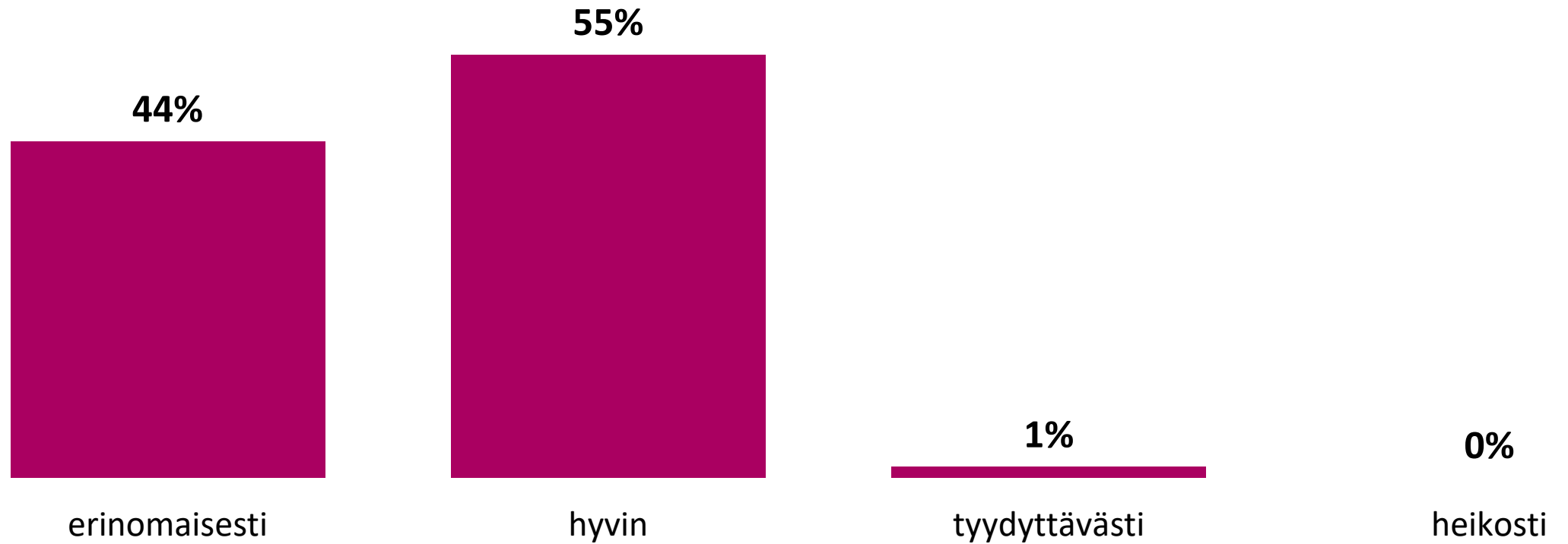

”Digitaalisten välineiden käyttöönotossa pakko on ollut paras kannuste. Tilanne on hankala, mutta tulemme oppimaan tästä paljon.”

DIGITAALISET OHJELMISTOT OVAT TOIMINEET OPETUKSESSA

OPETTAJAT OVAT SOPEUTUNEET TILANTEeseen JA TOTEUTTAVAT TEHTÄVIÄÄN

HUOMIOITA ETÄOPISKELUUN SIIRTYMISESSÄ

- Kaikkien vastaajien mukaan siirtyminen etäopetukseen on onnistunut hyvin tai erittäin hyvin
- Opettajat ovat onnistuneet hyvin tai erinomaisesti siirtymisessä etäopetukseen
- Suurimmalla osalla opiskelijoista etäopiskelu on sujunut hyvin, mutta haasteitakin on
- Pahiten koronakriisistä ovat kärsineet palvelualat ja tekniikan alat
- Suurin osa opiskelijoista tavoitetaan etäopiskelun aikana ja yli puoleen ollaan yhteydessä päivittäin
- Myös erityisestä tukea vaativien opiskelijoiden opintojen jatkuminen on onnistuttu turvaamaan
- Digitaaliset ohjelmistot ovat toimineet pääosin hyvin

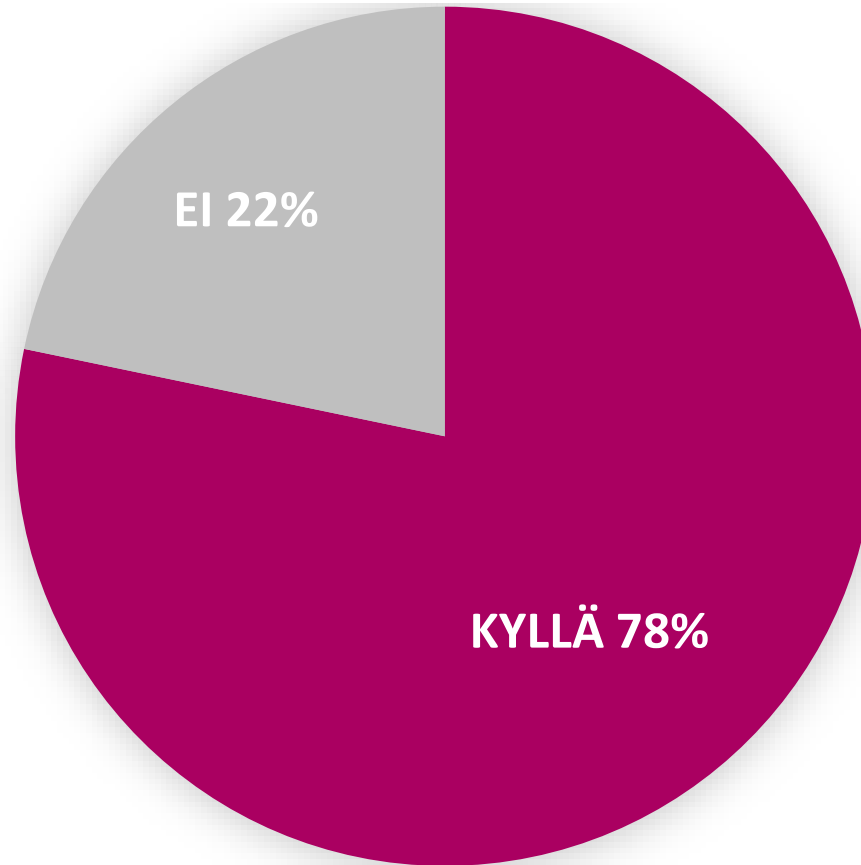
JOHTOPÄÄTÖKSIA

- Etäopetukseen siirtyminen on ollut suuri haaste ja se on toteutettu erittäin nopealla aikataululla
- Digitaalisten rooli korostuu niin oppimisessa, opetuksessa kuin johtamisessakin
- Opiskelijoille on pääosin onnistuttu tarjoamaan opetusta myös etänä
- Haasteena on erityisen tuen opiskelijat ja toimialat, joissa etäopiskelua ja työelämässä oppimista on vaikeampi korvata
- Viestinnän roolia ei voi ylikorostaa

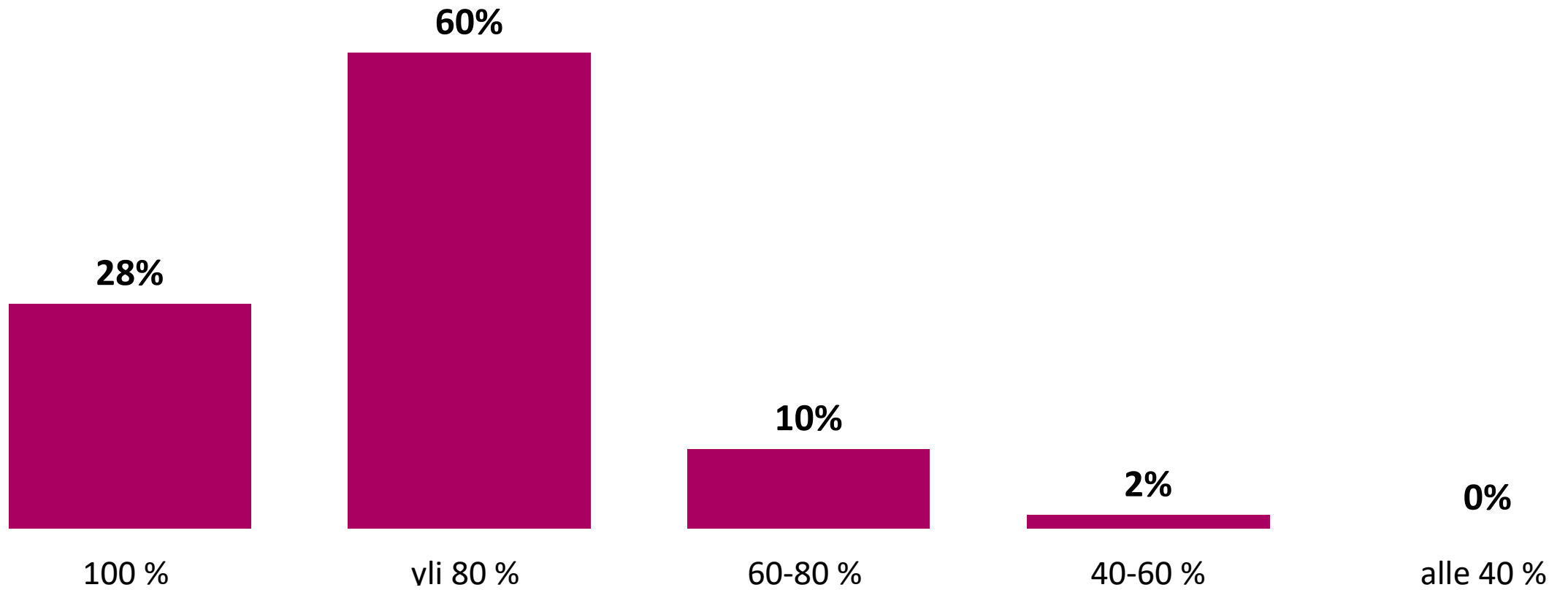
TEEMA 2
OPISKELIJOIDEN
SISÄÄNOTTO JA
VALMISTUMINEN

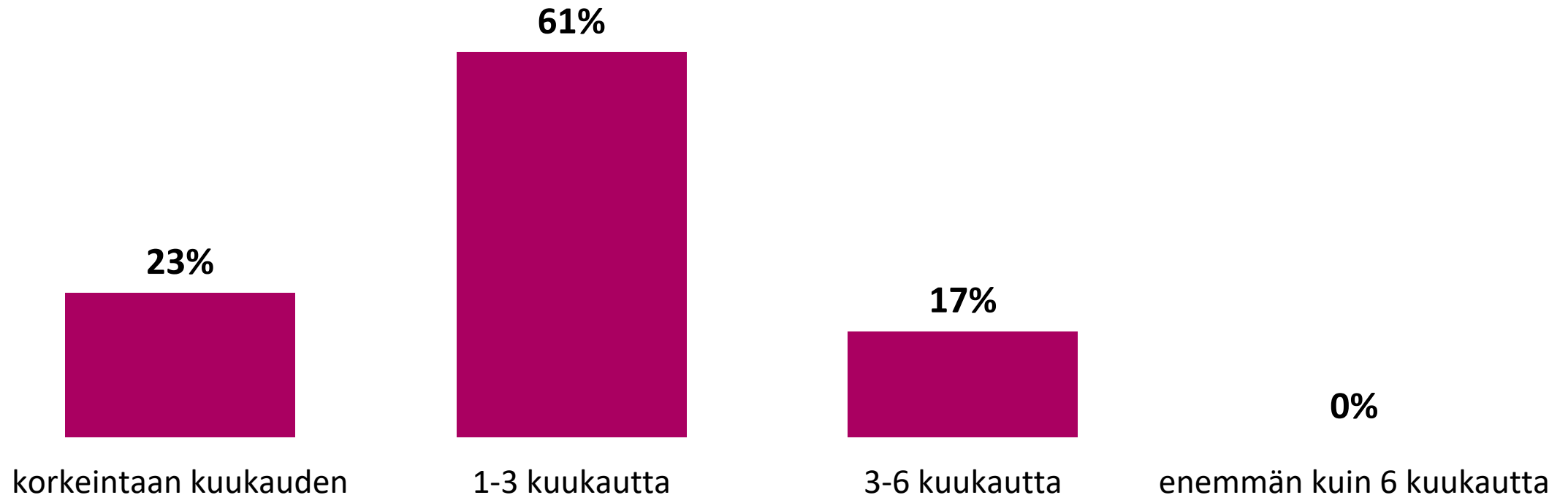
JATKUVALLA HAULLA OTETTU UUSIA OPISKELIJOITA (ML. TYÖVOIMAKOULUTUS)

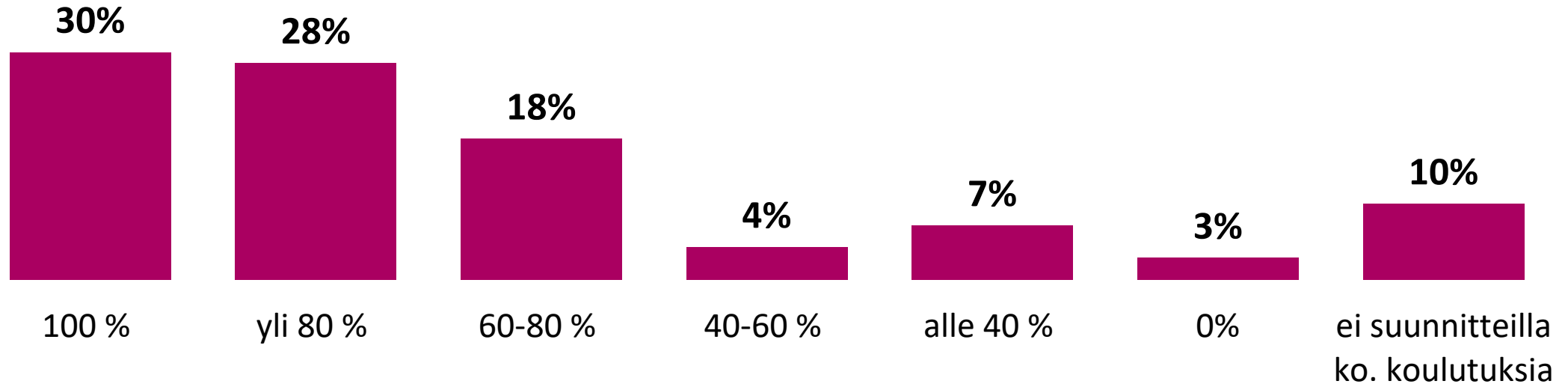
KORKEAKOULUIHIN HAKEVAT OPISKELIJAT VALMISTUVAT AIKATAULUSSA (TODISTUSVALINTA JA PÄÄSYKOEET)

VALMISTUMISEN VIIVÄSTYMINEN OPISKELIJOILLA, JOTKA EIVÄT VALMISTU SUUNNITELLUSSA (HOKS) AIKATAULUSSA

KEVÄÄN JA KESÄN AIKANA ALKAVAKSI SUUNNITELTUIJEN (VALTIONOSUUSRAHOITTEISISTA) KOULUTUKSIEN TOTEUTUMINEN

HUOMIOITA OPISKELIJOIDEN SISÄÄNOTTOON JA VALMISTUMISEEN

- Jatkuva haku on toteutunut suurimmassa osalla koulutuksen järjestäjiä
- Jatko-opintoihin hakevien opiskelijoiden valmistuminen voidaan pääosin varmistaa
- Opinnot myöhästyvät enemmistöllä 1-3 kk
- Uusien koulutusten aloittaminen keväällä ja kesällä vaihtelee voimakkaasti eri koulutuksen järjestäjien välillä

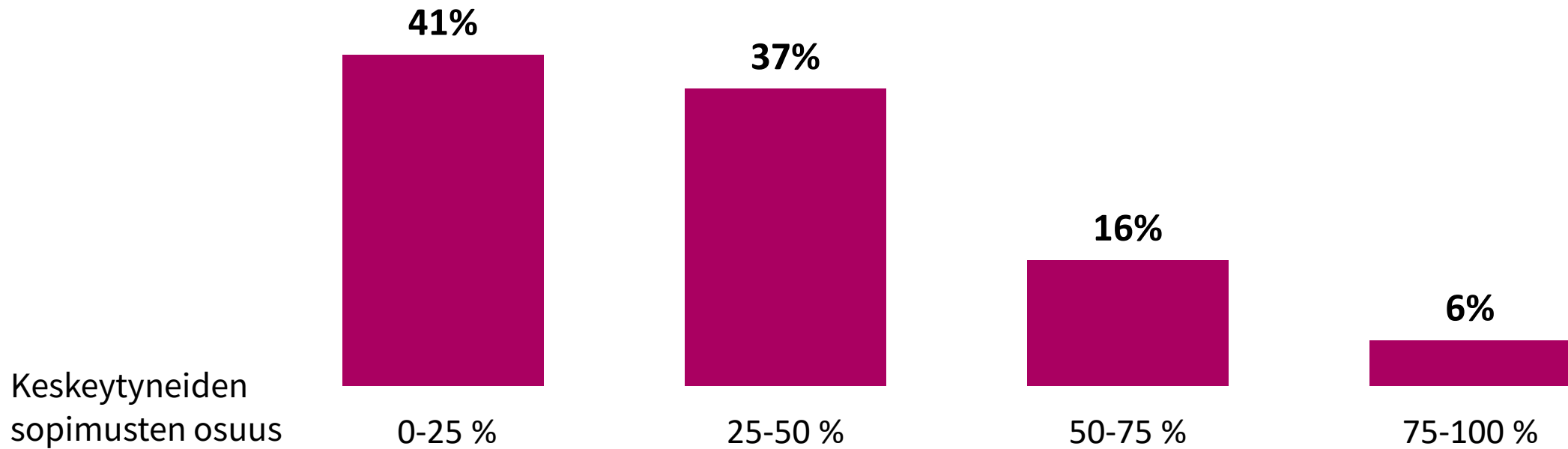
JOHTOPÄÄTÖKSET

- Jatkuva haku osoittaa joustavuutensa myös kriisitilanteessa
- Jatko-opintoihin hakevien opiskelijoiden valmistumisen priorisointiin on panostettu
- Monien opiskelijoiden opintojen eteneminen venyy, mutta tärkeinä on varmistaa valmistuvien asema
- Koronakriisi koettelee eri koulutusaloja eri tavoin, koska kaikkea opetusta ei voida toteuttaa etänä, eikä työelämässä

TEEMA 3
VAIKUTUKSET
TYÖELÄMÄSSÄ
OPPIMISEEN

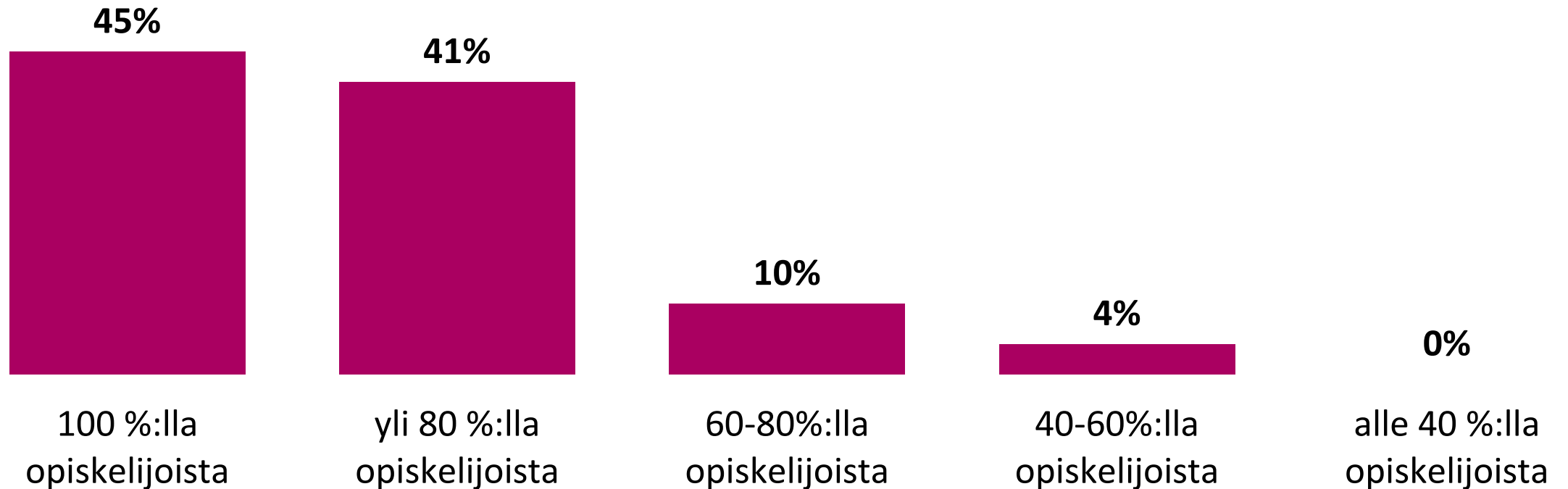
”Kaupan alalla menetetään
myös kesän
oppisopimuksia, kun jo yli
10 000 kesätyöpaikkaa
menee alta.”

KOULUTUS- JA OPPISOPIMUSTEN KESKEYTYMINEN KORONAKRIISIN RAJOITTEIDEN VUOKSI

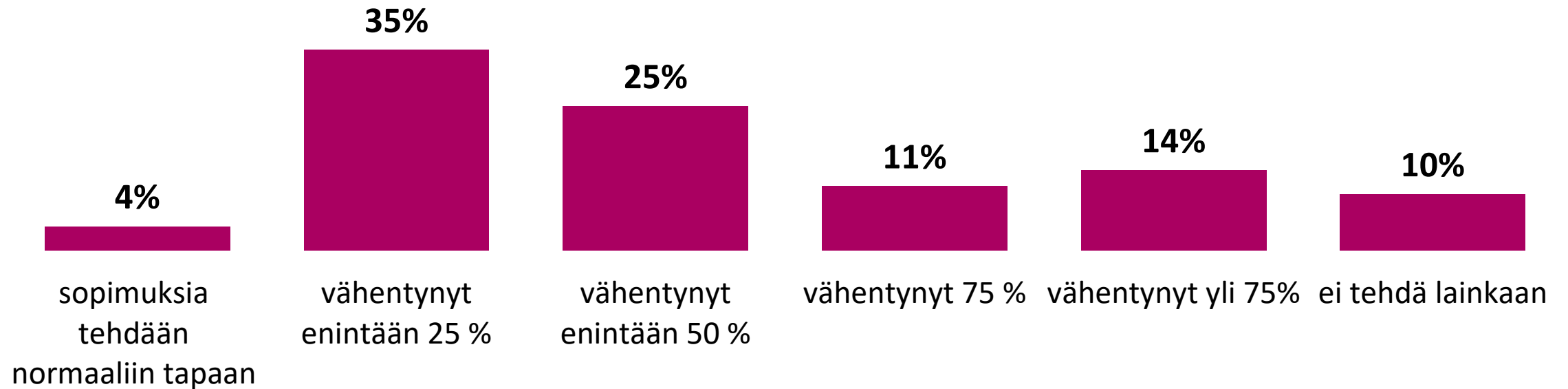

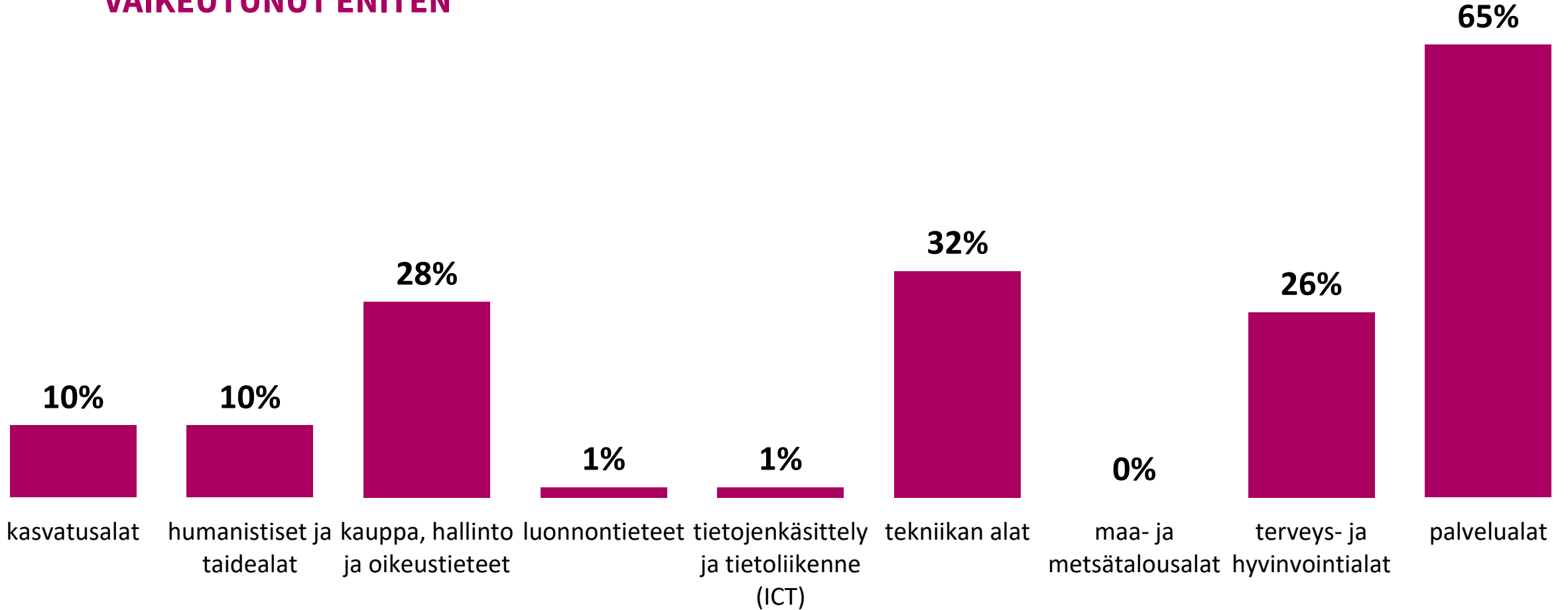
KOULUTUS- TAI OPPISOPIMUKSEN KESKEYTTÄNEIDEN OPINTOJEN JATKUMINEN MUULLA TAVOIN

UUSIEN KOULUTUS- JA OPPISOPIMUSTEN SOLMIMINEN KORONAKRIISIN AIKANA

TOIMIALAT*, JOISSA OPINTOJEN TOTEUTTAMINEN TYÖELÄMÄSSÄ ON VAIKEUTUNUT ENITEN

*valittu kaksi merkittävintä

VAIKUTUKSET TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMISEEN

- Keskeytykset ovat selvästi lisääntyneet
- Korvaava opiskelu on pääosin onnistuttu järjestämään
- Uusia koulutus- ja oppisopimuksia syntyy selvästi normaalia vähemmän
- Palvelualat kärsineet eniten
- Alakohtainen vaihtelu on suurta, esim. maa- ja metsätalous vs. horeca

JOHTOPÄÄTÖKSET

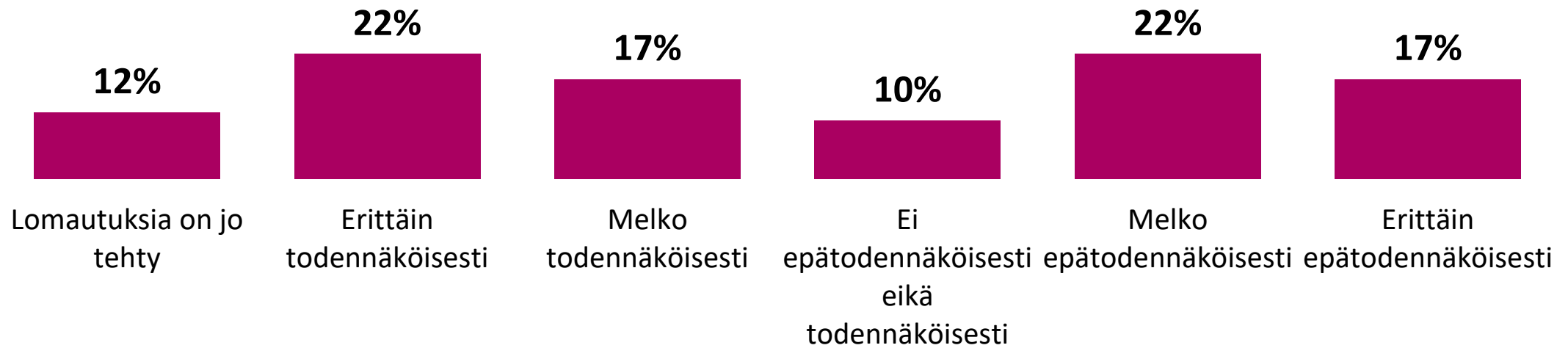
- Ravintoloiden sulkeminen vienyt alalta työelämässä oppimisen kokonaan
- Tilanne on vaikeutunut toiseksi eniten teknisillä aloilla
- Lomautukset, irtisanomiset ja liikkeiden sulkemiset aiheuttaneet kentällä paljon myös työoikeudellisia kysymyksiä

TEEMA 4
VAIKUTUKSET
HENKILÖSTÖÖN

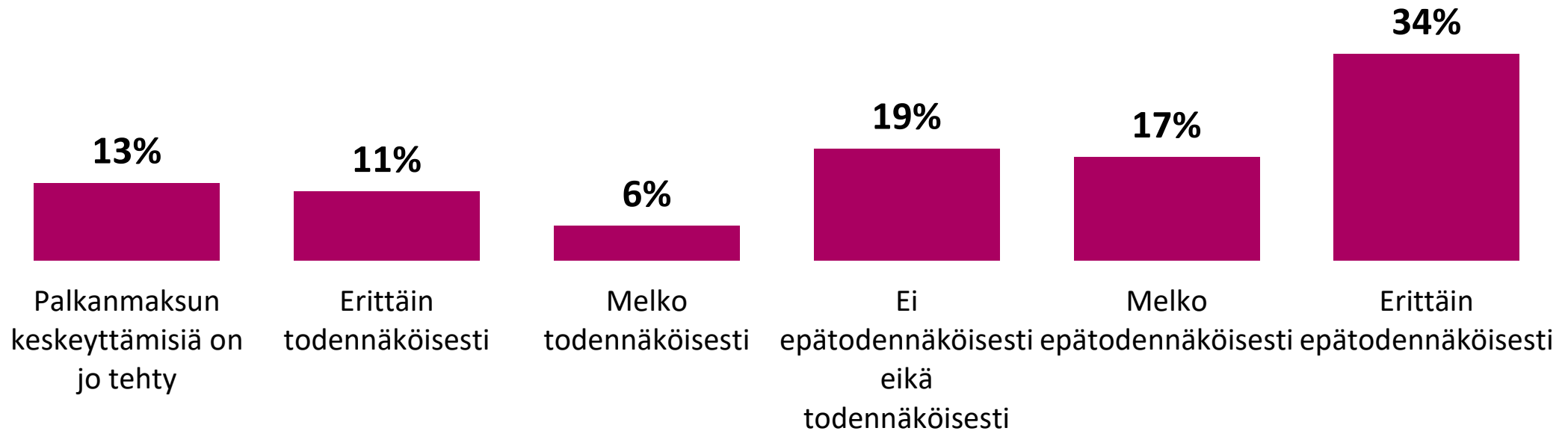
HENKILÖSTÖN IRTISANOMISET

HENKILÖSTÖN LOMAUTUKSET

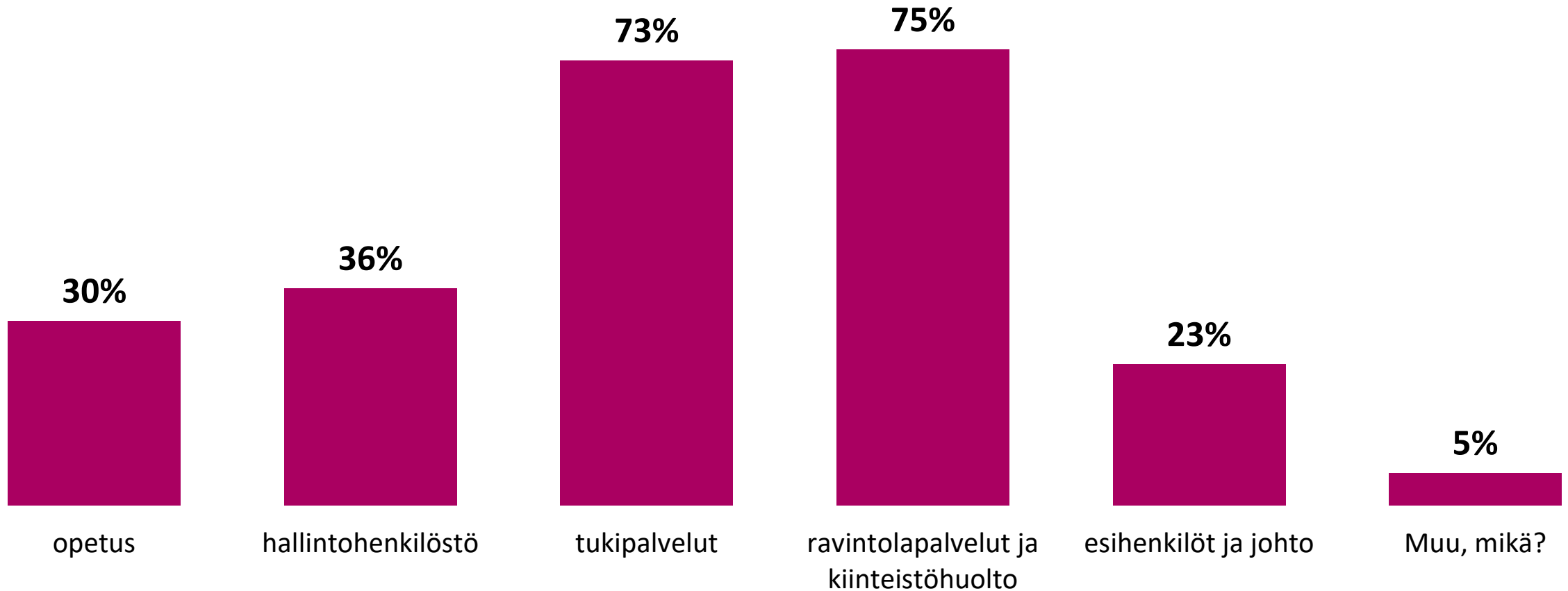

HENKILÖSTÖN PALKANMAKSUN KESKEYTTÄMINEN

HENKILÖSTÖRYHMÄT, JOIHIN TOTEUTUNEET TAI SUUNNITELLUT IRTISANOMISET, LOMAUTUKSET TAI PALKANMAKSUN KESKEYTYKSET ERITYISESTI KOHDISTUVAT

HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET

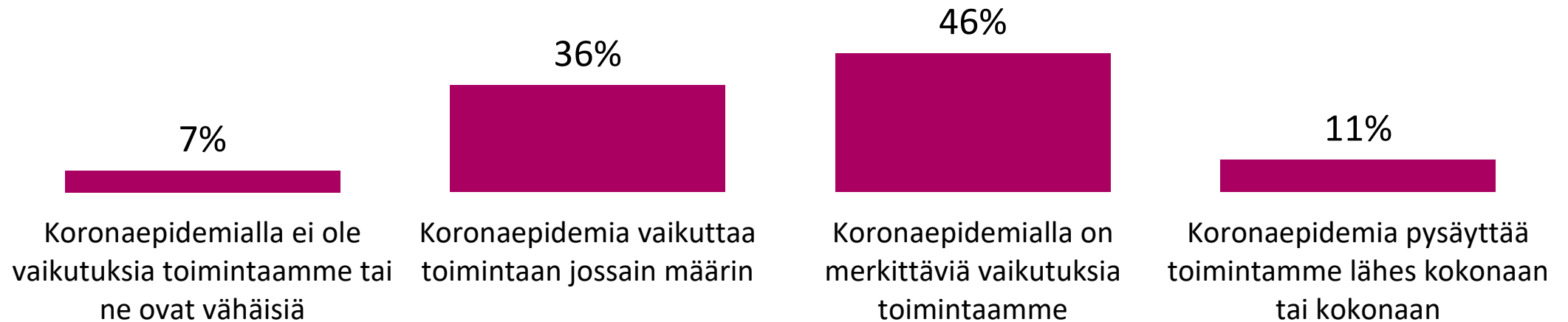
- Vastausten mukaan koronakriisi ei todennäköisesti johda irtisanomiseen
- Lomautusten suhteen arviot jakaantuvat voimakkaasti
- Noin puolet vastaajista piti palkan maksun keskeyttämistä (TSL 2 luku 12 §) epätodennäköisenä tai erittäin epätodennäköisenä, noin joka viides erittäin todennäköisenä
- Suurin osa toimenpiteistä kohdistuu tuki- ja ravintolapalveluiden henkilöstöön

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

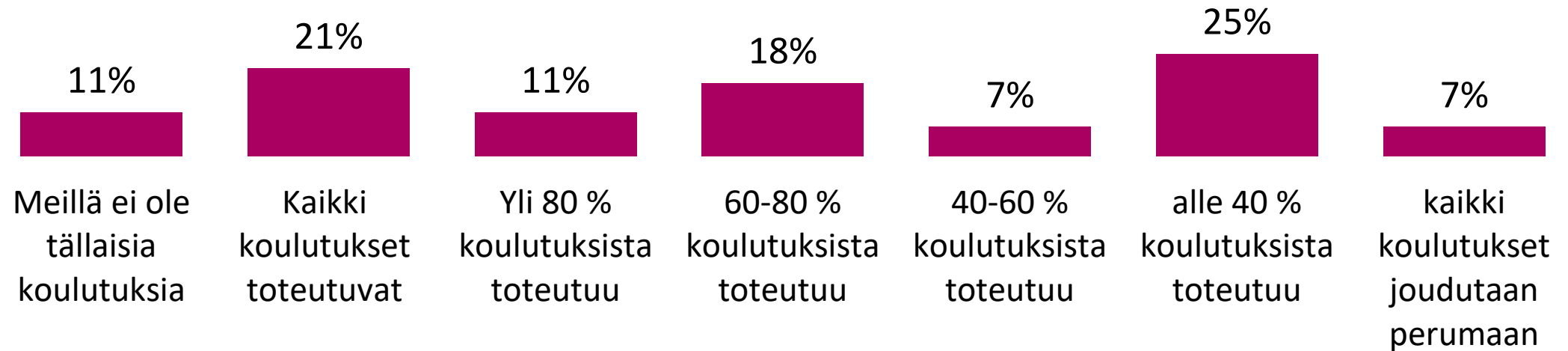
- Irtisanomiset jäävät todennäköisesti vähäisiksi
- Lomautustarpeen arvioiden vaihtelevuus kertoo koulutuksen järjestäjien heterogeenisyydestä, miten koulutusta järjestetään (VOS, työvoima-VOS, markkinaehtoiset koulutukset)
- Tuki- ja ravintolapalveluiden henkilöstöä on vaikea tai mahdotonta uudelleen sijoittaa eri tehtäviin

TEEMA 5
VAIKUTUKSET
MARKKINAEHTOISIIN
KOULUTUSPALVELUIHIN

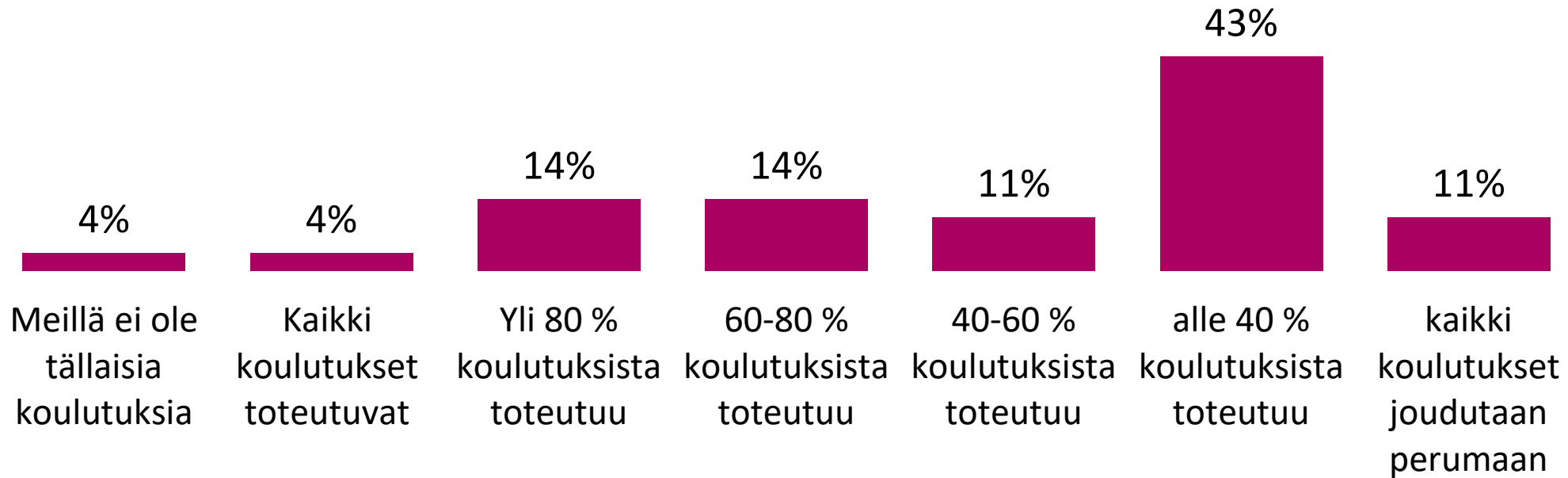
ARVIO KORONAEPIDEMIAN VAIKUTUKSISTA LIIKETOIMINTAPERUSTEISEEN KOULUTUKSEEN

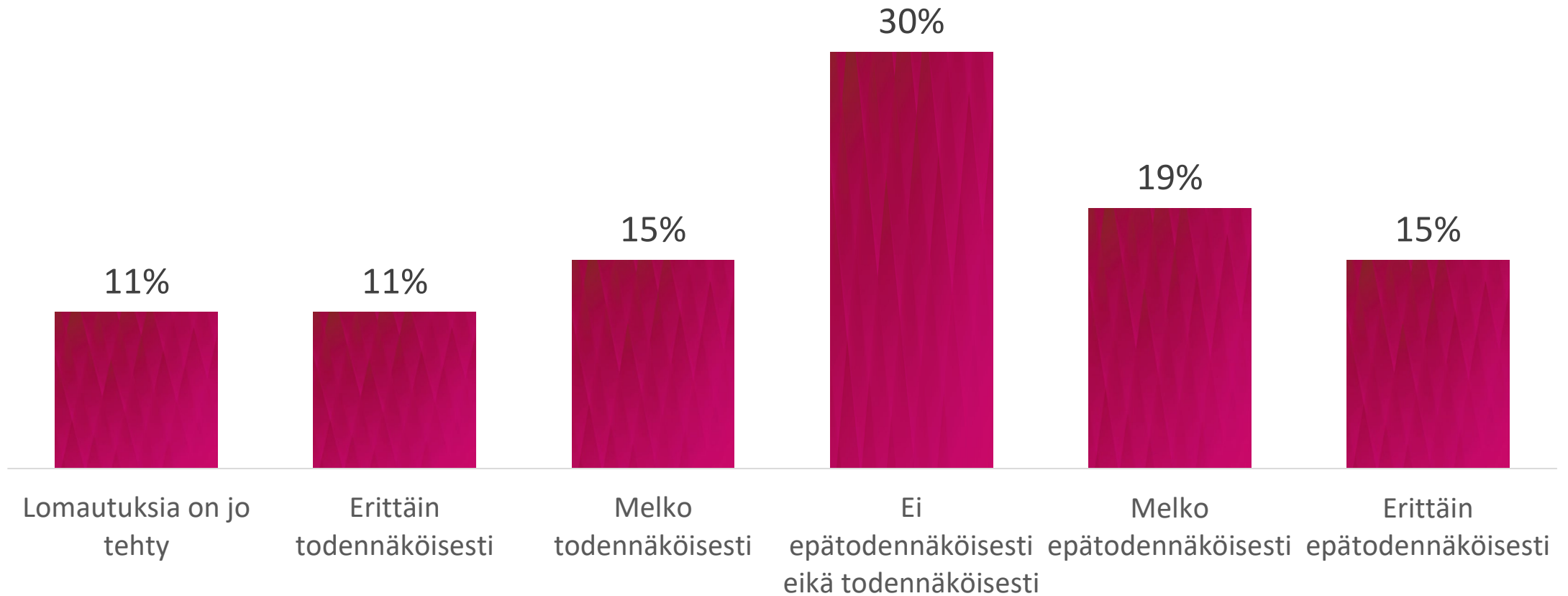
KEVÄÄLLE JA KESÄLLE SUUNNITeltu TYÖVOIMAKOULUTUKSEN TOTEUTUMINEN

KEVÄÄLLE JA KESÄLLE SUUNNITELLUT MARKKINAEHTOISET KOULUTUKSET

LOMAUTUSTEN TOTEUTTAMINEN

HUOMIOITA

JOHTAMINEN KRIISITILANTEESSA

- Kriisitilanne vaatii nopeaa päätöksentekokykyä. Epävarmuutta ja keskeneräisyyttä opittava sietämään.
- Työmäärän ollessa suuri, korostuvat itsensä johtaminen ja palautuminen.
- Henkilöstöön oltava tavallista arkea useammin yhteydessä; kannustavuus, ihmisläheisyys ja myönteisyys korostuvat.
- Kriisi vahvistanut henkilöstön yhdessä tekemistä ja yhdessä selviämisen tunne on vahva. Tämän ylläpitäminen vaatii tilanteen pitkittyessä hyvää esimiestyötä.

VIESTINTÄ JA YHTEISTYÖ ENTISTÄ TÄRKEÄMPÄÄ

- Säännöllinen ja avoin viestintä ensiarvoisen tärkeää henkilöstölle, opiskelijoille sekä laikäisten huoltajille, omistajille, sidosryhmille.
- Koulutuksen järjestäjien yhteistyön tiivistämiselle tarvetta poikkeustilanteen erityisjärjestelyitä koskevissa ratkaisuisissa. Parhaiden käytäntöjen jakaminen koko Suomen etu.
- Digimateriaalien ja valtakunnallisten oppimateriaalipankkien kehittäminen ammatilliseen koulutukseen käynnistettävä viimeistään nyt.

HUOLI OPISKELIJOIDEN PÄRJÄÄMISESTÄ JA HYVINVOINNISTA

- Huoli kasvaa opiskelijoista, joilla heikot opiskeluvalmiudet.
- Tarvitaan uusia tapoja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi ja yhteyden saamiseksi heikosti tavoitettaviin opiskelijoihin.
- Kriisin pitkittyessä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kasvaa, jälkihoitoon tarvitaan resursseja.
- Opiskelijoiden ruokarahojen maksatukseen ja oppilaitoksessa tapahtuvan ruokailuun tarvitaan valtakunnallinen linjaus. Nyt moni opiskelija taloudellisesti vaikeassa tilanteessa.

DIGILOIKASSA ISO ASKEL PAKON EDESSÄ

- Digitaalisten oppimisen välineiden käytössä otettu iso askel ja ne otetaan osaksi arkea siirryttäessä takaisin normaalioloihin.
- Opetusta jouduttu ja kyetty uudelleenorganisomaan eriyttämällä, yksittäisopetuksella sekä mm. järjestäen yhteisten tutkinnon osien opiskelua etupainotteisesti suhteessa ammatillisiin tutkinnon osiin.
- Monella alalla käytännön harjoitteita vaativien kokonaisuuksien järjestämisessä ollut isoja ongelmia.

KOMMENTTEJA OPETUSHENKILÖSTÖLTÄ

”Yllätys on ollut positiivinen ottaen huomioon, että olemme kaikki hypänneet liikkuvaan junaan”.

”Vaihtelevasti sujuu, pääosin hyvin.”

” Oman työn tauottaminen ja rajaaminen on haasteellista, osa opiskelijoista on siirtynyt ilta/yötyöskentelyyn, mikä vaikeuttaa oman ajan rajaamista.”

” Halusimmepä tai emme olemme uuden äärellä. Eri asia sitten on hahmotammeko tämän “uuden” plus- vai miinusmerkkisenä.”

” Todella hyvin lähtenyt käyntiin. Ensimmäisen päivän ja koneongelmien jälkeen melkeinpä hätkähdyttävän hyvin”.

” Häiriötekijät, niin oppilaiden, kuin tilojen ja organisaation aiheuttamina poissa. Oppilaat tekevät tunnollisemmin tehtävät. Oppilaat ajoissa paikalla. Oppilaat oppivat etäyhteyksien hyödyntämisen.”

” Työrauha on parempi, koska ei ole monta opettajaa samassa pienessä kopissa työskentelemässä. Eikä ole sisäilmaongelmia.”

KOMMENTTEJA OPISKELIJOILTA

”Opettaja tekee 100% parhaansa mutta vois tulla jo kouluunki. Tekeväenä ihmisenä kaipaam sitä tekemistä.”

”Etäopiskelu on tosi jees. Se on joustavampaa.”

”Tykkään itse myös siitä, että meille annetaan entistä enemmän vastuuta. Toki se on myös vähän pelottavaa välillä, mutta jollain tavalla nautin siitä.”

”On ollut opettavaista, tehtävien määrä alussa yllätti, käsillä tekemisen toiminnallisuutta kaivataan lisää.”

”Etäopiskelu on opettanut arvostamaan koulua ja itsenäisen opiskelun. Toivottavasti pääse pian kouluun”.

”Ikävä on koulua ja kavereita, kotona on tylsää, tyhmiä tehtäviä, tehtäviä on liian paljon, tehtäviä on sopivasti, milloin saa lisää tehtäviä, herään vasta iltapäivällä...”

”hyvä että sai monistenipun kotiin eikä tarvii tapella tekniikan kanssa”

KIITOS